

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
ETAPA LOCALĂ
1 FEBRUARIE 2013
CLASA A X-A

Barem de corectare

Subiectul I (12 puncte)

Comentarea semnificațiilor din secvența propusă, de exemplu: rolul dialogului ca modalitate de caracterizare indirectă, reliefașarea trăsăturilor caracterologice dominante, expresia conflictelor dramatice, conștiința unei protecții superioare, cauza indirectă a sfârșitului tragic prin efectul replicii asupra auditoriului, rolul elementelor paraverbale etc. (*Comentarea nuanțată, argumentată a secvenței, respectarea limitei maxime de spațiu – 12 puncte; comentarea nuanțată, argumentată a secvenței, nerespectarea limitei maxime de spațiu – 10 p; comentarea ezitantă a secvenței, respectarea limitei maxime de spațiu – 6 p.; comentarea ezitantă a secvenței, nerespectarea limitei maxime de spațiu – 4 p.; încercarea de comentare a secvenței, divagații – 2 p.*) **- 12puncte**

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Realizarea eseului în care să fie prezentate comparativ particularitățile de perspectivă narativă ale celor două texte-suport.

1. Prezentarea comparativă a naratorilor din cele două fragmente citate, prin evidențierea a câte două particularități ale acestora: obiectivitate vs. subiectivitate; impersonal vs. narator personalizat etc. (*prezentarea detaliată și nuanțată, prin abordare comparativă, a naratorilor, prin evidențierea a câte două particularități ale acestora: 12 p.; prezentarea ezitantă, realizată prin abordare comparativă, a naratorilor, prin evidențierea a câte două particularități ale acestora: 8 p.; prezentarea unui narator prin evidențierea a două particularități sau prezentarea comparativă a naratorilor prin evidențierea unei particularități: 6 p.; prezentarea unui narator prin evidențierea unei particularități: 4 p.; încercarea de prezentare, tendința de a povesti: 1 p.*) **-12puncte**
2. Reliefașarea a câte două situații/secvențe/citate din cele două fragmente citate, semnificative pentru evidențierea perspectivelor narative (perspectiva narativă omniscientă/viziunea avec și par derrière în primul fragment vs. perspectiva narativă lipsită de omnisciență/viziunea avec în cel de-al doilea fragment etc.). 8p (4p+4p) (*precizarea perspectivei narative din fiecare fragment citat: 2p. (1 p. + 1 p); abordarea în manieră comparativă a cerinței: 2 p. (în totalitate: 2 p.; parțial: 1 p.)*) **-12puncte**
3. Susținerea unui punct de vedere personal despre modul în care se reflectă o idee în conturarea celor două personaje: (*formularea punctului de vedere (4 puncte); susținerea argumentată a punctului de vedere formulat prin exemplificări, explicații, comparații (8 puncte) 4p+8p=12 p. ; susținerea fără exemplificări, explicații, comparații etc. 4 p.; încercarea de argumentare, improvizații 2 p.*) **-12puncte**

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

1. Formularea unui titlu:

2 puncte

Formularea tezei/ a punctului de vedere cu privire la tema propusă: (*formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor/a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicei eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare 4 puncte; încercare de formulare a tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicei eseului; încercări de sinteză și de abstractizare –2 p.; încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă – 1 p.*) **4 puncte**

2. Formularea și dezvoltarea a patru argumente în sprijinul ideilor enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din cunoștințele asimilate referitoare la conceptele estetice enunțate în citatul dat, reliefașând ideile referitoare la trăsăturile romantice și realiste ale nuvelei, la caracterul de

observație sociologică și psihologică și la gesturi patetice adânci, cuvinte memorabile, gesturi etc. (prezentarea detaliată și nuanțată, prin abordare comparativă a textelor prin exemple argumentate, formularea corectă/ nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și la cunoștințele asimilate, vizând cele două concepte estetice; demers logic/ corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate, câte 6p. pentru fiecare argument: (6p+6p.+6p.+6p.) : 24 de puncte; formularea parțial corectă/ adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și la cunoștințele asimilate; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă, încercarea de prezentare argumentare pertinente, câte 3p. pentru fiecare argument, (3p+3p.+3p.+3p.):12; încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele suport și la cunoștințele asimilate, câte 1 p. pentru fiecare încercare(1p+1p+1p+1p): 4 p; **24 de puncte**

Concluzia/ sinteza: concluzie logic impusă de argumentele aduse; capacitatea de sinteză și de persuasiune – 6 puncte; încercare de formulare a concluziei –1 p. **6 puncte**

REDACTARE: – 26 de puncte Punctele pentru redactare se acordă numai dacă lucrarea se încadrează în limita minimă de spațiu precizată pentru toate cele trei subiecte.

Organizarea ideilor în scris (Text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere/ipoteză, cuprins/argumentație, încheiere/concluzie; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor – 4 puncte; părțile componente ale textului pot fi recunoscute, dar nu există echilibru între ele; ideile sunt, în general, evidențiate prin paragrafe – 2 p.; plan vag de structurare a textului; trecerea de la o idee la alta nu este evidențiată prin paragrafe – 1 p.) **4 puncte**

Utilizarea limbii literare (Stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată – 4 puncte; stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor – 2 p.; vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea jargonului critic – 1 p.) **4 puncte**

Abilități de analiză, de interpretarea și de argumentare (Relația adecvată idee-argument; argumente convingătoare, personale; abilități de a formula judecăți de valoare, abilități de interpretare – 6 puncte; încercarea de a susține ideile prin argumente; elemente de interpretare, dar rezultat neconvingător, inserarea unor citate critice etc. nerelevante, necomentate – 4 p.; afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate – 1 p.) **6 puncte**

Nota!Inserarea de citate critice necomentate, irelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

Ortografia. (0-1 erori: 3 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.)	3 puncte
Punctuația. (0-1 erori: 3 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.)	3 puncte
Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea	(1 p. + 1 p.) 2 puncte
Încadrarea fiecărui eseu în limita maximă de spațiu indicată	(2 p. + 2 p.) 4 puncte

Notă! Punctajul final se obține prin însumarea punctajelor de la fiecare subiect.

Nu se acordă fracțiuni de punct.Nota se calculează prin împărțirea punctajului obținut la 10 .

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total punctaj – 120 de puncte

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
ETAPA LOCALĂ
1 FEBRUARIE 2013
CLASA A X-A

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timpul de lucru: 3 ore.

Nu se permit mottourile.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește cu atenție textele de mai jos:

A. *Lăpușneanul le scrisese în mai multe rânduri ca să vie, legându-se prin cele mai mari jurăminte că nu le va face nimic, dar ei știau cât prețuiește jurământul lui. Ca să-i privilegieze mai de aproape, se mută în cetatea Hotinului, pre care o întări mai cu osăbire; însă aici se bolnăvi de lingoare. Boala făcu răpezi înaintiri și în curând tiranul se văzu la ușa mormântului.*

În delirul frigurilor, i se părea că vede toate jertfele cruziei sale, fioroase și amenințătoare, îngrozindu-l și chemându-l la judecata Dumnezeului dreptății. În deșert se învârtea în patul durerii, căci nu putea afla răgaz.

Chemând pe mitropolitul Teofan, pre episcopi și pre boieri și spuindu-le că se simte sosit la sfârșitul veștii, își ceru iertare de la toți, umilindu-se; pe urmă îi rugă să le fie milă de fiul sau Bogdan, pre care îl lasă moștean scaunului și să-l ajute căci, fiind în fragedă vârstă, încungiurat de puternici vrăjmași, nu se va pute apăra nici pre sine, nici pre țară, de nu va fi unire între boieri și de nu vor ave dragoste și supunere cătră domn.

— Cât pentru mine, urmă a zice, de mă voi și ridica din boala aceasta, sînt hotărât a mă duce la călugărire în monastirea Slatina, unde să mă spăsesc, câte zile îmi va mai lăsa Dumnezeu. Deci, vă rog, părinți arhieriei, de mă veți vedea aproape de moarte, să mă tundeți călugăr...

Nu putu vorbi mai mult. Convulsiile îl apucară și un leșin grozav ca moartea îi îngheță trupul, încât mitropolitul și episcopii, crezând ca se sfârșește, îl călugăriră, puindu-i nume Paisie, dupre numele Petru, ce avea pîn-a nu se face domn.

Dupa aceasta, salutând pre doamna Ruxanda de regentă în vremea minorității fiului ei, proclamară pre Bogdan de domn. Apoi îndată porniră ștafete pe la boierii din țară și emigrați și pe la căpitanii oștilor.[...]Lăpușneanul se trezise din letargia sa.

Deschizând ochii, văzu doi călugari stînd unul la cap și altul la picioarele sale, neclintiți ca doua statuie de bronz; se uita pe dînsul și se văzu coperit cu o rasa; pe căpătâiul său sta un potcap. Vru să rădice mâna și se împedecă în niște metanii de lână. I se păru ca visează și iarăși închise ochii; dar redeschizîndu-i peste puțin, văzu aceleși lucruri, metaniile, potcapul, călugării.

— Cum te mai simți, frate Paisie? îl întrebă unul din monahi, văzându-l că nu doarme.

Numele acesta îi aduse aminte de toate cele ce se petrecuseră. Sângele într-însul începu a ferbe și, sculându-se pe jumătate:

— Ce pocitanii sînt aceste? strigă. A! voi va jucați cu mine! Afară, boaiete! Ieșiți! că pre toți vă omor! Și căuta o armă pe lîngă el, dar negăsind decît potcapul îl azvîrli, cu mînie în capul unui călugăr.

Întru auzul strigărilor lui, doamna cu fiul ei, mitropolitul, boierii, slugile intrară toți în odaie.

Chiar atunci cei doi boieri veniseră și sta ascultînd la ușa.

— A! voi m-ați călugărit, striga Lăpușneanul cu glas răgușat și spărios; gîndiți că veți scăpa de mine? Dar să vă iasă din minte! Dumnezeu sau dracul mă va însănătoșa, și...

(Costache Negruzzi, Alexandru Lăpușneanul)

B. *Alixandru vodă căzu în boală grea și-și cunoscu moartea și chiemă episcopii și boierii și toată curtea, de i-au învățat înaintea morții și le-au arătat moșan pre fiu-său Bogdan vodă, ca să-l puie pre urma lui la domnie. Iar el, daca au umplut treisprăzece ani i pol a domniei sale, și cei dintăi și cei de apoi, au răposat. Zic unii că și moartea lui Alixandru vodă au fost cu înșălăciune, că el mai nainte de moartea lui, văzându-să în boală grea ce zăcuse și neavîndu nădejde de a mai firea viu, au lăsatu cuvîntu episcopilor și boierilor, de-l vor vedea că este spre moarte, iară ei să-l călugărească. Decii văzându-l ei leșinîndu și mai multu mort decît viu, după cuvîntul lui, l-au călugărit și i-au pus nume de călugărie Pahomie. Mai apoi, daca s-au trezit și s-au văzut călugăr, zic să fie zis că de să va scula, vă popi și el pre unii. Mai apoi episcopii și boierii înțelegîndu acestu cuvîntu și mai cu denadinsul Roxanda, doamnă-sa, temîndu-să de un cuvîntu ca acesta, carile era de a-l și créderea, știind cătă groază și moarte făcusa mai nainte în boierii săi, temîndu-să doamnă-sa să nu pață mai rău decātu alții, l-au otrăvit și au murit. Și cu cinste l-au îngropat în mănăstirea sa, Slatina, ce este de dansul zidită.*

(Grigore Ureche, Letopisetul Țării Moldovei)

Răspunde corect tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru.

Subiectul I (12 puncte)

Comentează semnificațiile următoarei secvențe în 10-15 rânduri:

—A! voi m-ați călugărit, strigă Lapușneanul cu glas răgușat și spărios; gândiți că veți scăpa de mine? Dar să vă iasă din minte! Dumnezeu sau dracul mă va însănătoșa, și...

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Redactează un eseu, de 2-3 pagini, în care să prezinți comparativ particularitățile de perspectivă narativă ale celor două texte-suport.

Pentru a obține punctajul maxim, vei avea în vedere următoarele:

- prezentarea comparativă a perspectivei narative din cele două fragmente citate, prin evidențierea a câte două particularități ale acestora;
- reliefaarea a câte două situații/secvențe/citate din cele două fragmente citate, semnificative pentru evidențierea perspectivelor narative;
- susținerea unui punct de vedere personal despre modul în care se conturează portretul naratorului în funcție de perspectiva narativă.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Valorificând și cele două texte-suport, redactează un eseu de 2-3 pagini, în care să dezvolti afirmația referitoare la nuvela istorică *Alexandru Lăpușneanul*: „Nu se mai poate închipui o mai perfectă sinteză de gesturi patetice adânci, de cuvinte memorabile, de observație psihologică și sociologică acută, de atitudini romantice și intuiție realistă”(George Călinescu, *Istoria literaturii romane de la origini până în prezent*).

NOTA! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, *argumentația* (dezvoltarea cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete) și *concluzia/sinteza*.

REDACTARE: pentru ambele compuneri (II și III) vei primi **26 de puncte** repartizate astfel: (organizarea ideilor în scris – 4 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 6 puncte; utilizarea limbii literare – 4 puncte; ortografia – 3 puncte; punctuația – 3 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 2 puncte, încadrarea în limita maximă de rânduri/pagini indicată – 4 puncte).